Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

Ч. 12 (500). Неділя, дня 24. березня 1929. Рік XI.

Адреса Редакції і Адміністрації „УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС“ ПЕРЕМИШЛЬ, Побереже ч. 1.

Конто П. К. О. в Варшаві Nr. 142.807 Передплата в краю виносить 10 зол. річно, 5·50 зол. піврічно, 3 зол. чвертьрічно. В Чехії квартально 18 ч. к. Передплату з Чехословаччини складати на конто Адм. „Укр. Голосу“ в Živnostenska Banka v Praze). Для Франції 60 фр. річно для Америки 2½ дол. річно.

Ціна примірника 25 с.

Редактор приймає щодня від год. 11—1.

Рукописів Редакція не звертає, неоплачених писем не приймається.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

політично-економічний орґан.

ТАРИФА ОГОЛОШЕННЯ

За текстом за 1 вірш міліметровий одношпальтовий (сторона має 6 шпальт анонсових) 0·24 зол., для дрібних промисловців укр. інстит 0·16 зол. Дрібні оголошення по 0·15 зол. за слово, найменше дрібне оголошеннє 1 зол., для шукаючих праці подані безпосередно до Адміністрації по 0·10 зол. за слово Оголошення в тексті 150% дорожші, на першій стороні 300% дорожші. Рахунки платні і заскаржальні в Перемишлі, а замовляючий анонс вже тим самим без застережень годиться на це.

Ворожі наміри і затії.

„Просвіта“, „Рідна Школа“, „Кооперація“! Скільки труду і засобів в їхню розбудову і вдержання вложила українська суспільність!... Нині в змінених умовинах нашого національно політичного життя, всі ті установи можуть як слід сповняти свої завдання, коли до праці в них і для них притягнеться як найбільше число співробітників, коли вони будуть кидати свої проміння в кожду найдальшу закутину нашого краю. З цього здають собі добре справу провідні діячі цих установ так у Львові як і в краю. Тому випрацьовується відповідні пляни в цім напрямі, їх обговорюється в централях і на провінції, ними зацікавлюється щораз більше наш загал — наше селянство. Справа шкільної і позашкільної освіти, справа розбудови нашої кооперації стали одним з основних питань нашої внутрішної політики. А цілею нашої внутрішної політики під Польщею є: *скріплювати матеріяльні і духові сили нашого народу, творення могутнього національного валу, об який розбивалисяби всі ворожі затії.*

Знають про це вороги нашого народу і тому всіх сил докладають, щоб сі установи розбити, в нівець обернути, щоб нас ослабити так духово як матеріяльно і тим самим зробити наш нарід своїм погноєм. Та не всі вороги мають приступ до наших установ. Тому роблять це через комуністів і їх тихих союзників. І от ті комуністи бажають опанувати ці наші найважніщі установи, щоб опісля їх знищити. Тому то від кількох літ загальні збори „Просвіти“, „Рідної Школи“ і „Ревізійного Союза“ переміняються в галабурду, яку чинять комуністи і їх союзники. Дійшло до того, що на ці збори являлися в досить великім числі люди зпід прапору „Сельроба“, які дочедавна поборювали ці установи тому, що вони не московські але українські, а нині ті самі люди зі своїми провідниками являються, щоб поборювати ті самі установи як „буржуазні“. А коли стрінуться з сильним опором нашого громадянства, тоді вони чинять галабурду, щоб не допустити до поважних ділових нарад і довести до розвязання зборів. Тим способом загальні збори найповажніщих загально національних установ переміняються на крикливі політичні віча, де наших найкращих людий обкидується болотом, на яких не обовязує ніяка етика. Ці сельроби, праві і ліві, кажуть, що вони хочуть наші установи зробити підставою „клясової боротьби“. А що у нас нема дійсної буржуазії, то наші соціялістичні попугаї вмовляють в селян, що їх „клясовим“ ворогом є українська інтеліґенція І виходить таке, що адвокат, лікар, інжінер, професор і тд., коли він причислив себе до соціялістичної партії, то він не є „клясовим“ ворогом селянина, але коли такий інтеліґент причисляє себе до національного табору, то соціялістичні півголовки проголошували його ворогом селян — і то більшим, ніж такий самий інтеліґент Поляк, більшим, ніж польський поміщик чи промисловець.

Останніми часами всякі сельробівські діячі, з Вальницькими, Козіцькими і Хамами на чолі, приготовляються таки на добре, щоб захопити наші установи З великим покладом гроша, які їм легко приходять, вони розпочали в тім напрямі плянову аґітацію. Перший наступ іде на „Просвіту“, а опісля піде на инші установи, які представляють матеріяльну вартість

Тому вже раз наше громадянство мусить собі усвідомити, що з тими людьми не може бути мови про якийсь компроміс, чи угоду, бо вони на чужій службі. Роблять те, що їм велять і за що їм платять. Час отже нам отямитися і сказати собі: „доти — а далі не вільно!“ Досить ми мали вже галабурд на зборах!

Дотепер діялося таке, що наші установи були залежні від припадкового складу загальних зборів. Деякі Читальні „Просвіти“ чи кружки „Рідної Школи“ по старосвітському звичаю полагоджували справу делеґатів на загальні збори. Тому конечностю являється зміна статутів і то така зміна, якаб інституцію поставила на трівких основах і забезпечила їй розвій. Також з установ мусять бути усунені всі людці, що явно працюють на шкоду даної інституції. Треба собі раз сказати, що всякі Вальницькі не мають ніякого права до наших установ. Вони нічим не прислужились до їх розвою, вони ніякої творчої праці не вложили в них. Такий Вальницький ще донедавна був москалем, видавав ґазету по московськи. На якій підставі він може належати до „Просвіти“, на якій підставі має він право брати участь в загальних зборах? Те саме можна сказати і про инших. Гайда з ними! Хай собі закладають свої установи.

І то не тільки в централях уставов треба завести цей бій — але на цілій лінії: в кождій сільській читальні, в кождім кружку „Рідної Школи“, в кождій кооперативі, в кождім „Лузі“ чи „Соколі“. Треба перевести чистку рішучу і радикальну і вибити собі з голови, щоб можна з тими людьми до якоїнебудь згоди дійти.

Це одно. А друге: Така чистка буде мати тільки тоді трівкий успіх, коли в кожду установу вложиться як найбільше позитивної праці і орґанізаторського хисту. Є в нас сільські установи, які справді є освітними і економічними осередками в селі, але є в нас Читальні, що лишень на папері істнують. І таких більша половина. А вже що до кружків „Рідної Школи“, то їх так мало по селах, що аж сором. Наші кооперативи сільські слабонькі, ледви животіють. Продукційних кооператив у нас так, якби не було.

Тому на цілім фронті треба звести бій з тими, що розкладають наші кооперативи, але рівночасно звести бій і з байдужностю тих, які повинні перед вести в наших сільських установах.

КРІЗА НАШОГО СЕЛА.

Хто тверезо глядить на будучність села в цьому році, той мусить признати, що за минулий рік мало що — і то дуже мало — життя його поправилося а й сучасний рік не богато доброго ворожить. З року на рік селянин стає убогіший а у слід за тим паде й культурно й політично в низ, дається визискувати та оплутувати ріжним спекулянтам. А що селянство творить 90-процентовий від оток нашого народу — то треба ясно здати собі справу, що враз з його упадком паде політично й культурно цілий народ і воно просто катастрофою загрожує. Село переживає крізу.

Длячогож?

Причини на це склалися ріжні — одні від самого селянства в більшій або меншій мірі залежні, другі незалежні. До останних треба зачислити загальну світову господарчу конюнктуру (уклад), карловатість варстату праці та обтяження села податками і драчками — до залежних брак фахової освіти, брак орґанізації та щораз то більш виростаючі життєві потреби села. Перейдемо їх по порядку:

У світі є тепер скрізь господарча кріза а вже в Европі найбільша. Америка, загорнувши величезні простори під моторовий плуг, випродуковує цілі маси дешевшого хоча й гіршого збіжа і засипує ним цілу Европу та робить конкуренцію місцевим продуцентам. При томуж має вона змогу, завдяки розквітови техніки перевозу і маґазинування, кинути на европейські ринки більшу або меншу кількість його і відповідно до цього ціни підвищувати або обнижувати.

Карловатість господарств у нас спеціяльно шалена. Таких ґаздів, що мають по 10 12 морґів землі багато не начислити, а ті що мають пів, морґ і два — мають його ще й до того у кількох куснях й далеко від хати і подумати тільки, скільки енерґії, коштів і поту тратиться на їх сяку-таку обрібку.

До тогож податки: державні, комунальні, ассекурація, містові (копиткове, постоєве, пашпортове і т. д.) Три чверти усіх податків з повіту платить селянин, а якби так хто завдав собі труду та зрахував, скільки одно село видає — то й ніхто мабуть в кінцеву суму того рахунку не повіривби.

Та ці три, незалежні від селянина, причини не витворюють ще крізи. Дуже мало що ліпше є воно й по других краях — але знаємо, що там куди краще. А якби хто спитав чому — то можна сміло сказати, що тому, бо селянство усунуло там причини залежні від себе: брак фахової освіти, незорґанізованість і завеликі потреби.

У нас, як знаємо господарується примітивно — най Бог заступить, щоб ми відступили від правила: Мій тато так робив і я так роблю. Господарських шкіл у нас нема — але є книжки і ч сописи господарські. Але чи котрий селянин достосовується до них? Ні! Пишеться у нас і накликується до уживання штучних погноїв, до змашинування господарки кооперацийним способом, до управи шовківництва, до пересаджування збіжа, до культури садової і городової, молочарства і кооперації — а ми (вдармося в груди) сидимо в хаті тай зіваєм. А потім витягаємо соху і зіваючи оремо

Так само і з орґанізацією. За кількадесять літ наших орґанізаційних спроб села ми не витворили ще ні одної централі для збуту нашої продукції (худоби, збіжа, садовини, яєць), ні такої установи, якаб могла давати кредити тай нормувати грошеві потреби села.

Вкінцж: Парубки хочуть моднього одягу, дівчата біли лай перфуми, весілле потребує 10 ґарців горівки, пємо каву, чай, бавимося — а потім клепемо — що біда. Не вміємо жити так, як жили батьки: скромно, тихо, без гуку.

Не дивож, що й біда. Оті три від нас залежні причини є 80% загально біди. І поки ми їх не постараємося усунути, поти будемо далі дідіти аж остаточно опинимося в сліпій вулиці або так як той шляхтич: голий та в острогах. Застановімся отже з весною, що маємо почати — чи далі в біду йти — чи розпочати зворот на краще. — *Хлопський фільозоф.*

ЧЕСТЬ СВІДОМОМУ СЕЛОВИ!

Сьогорічні довгі мясниці українська молодіж по містах перебула без танців. Треба піднести це з признанням, що солідарно перевела в життя ухвалу: Здержатись від гучних забав з танцями.

Не так воно було по селах. Тут, за малими виїмками, несвідоме парубоцтво не то що шукало гучних забав, але ще уладжувало так добре знані нам „кріваві весілля“. Лише частина того дикунства, яке сором приносить нашому народові, дістається до ґазет, але вже ці випадки, що їх оголошено, свідчать про страшний занепад сільської молодіжи: піянство і здичіння.

Тому свідомі селяне шукають способів, як зарадити грізному лиху. В тій справі містимо нині цікаву допись з села Костільники, бучацького повіту. Тут громадська рада на домагання свідомих селян рішила вкоротити сваволю парубків в той спосіб, що заборонила ходити на весілля непрошеним парубкам. І має добрий успіх. В селі не було бійок, а молодіж замісць пячити і уладжувати галабурди, посвятила час на що инше.

Всюди так буває у селян культурних народів. Весілля це родинна урочистість і беруть в ній участь тільки запрошені гості. А у нас таке завелося, що весілля стається збіговищем всякої голоти. В инших народів на сміх виставляється такий господар, що свою хату і подвірє робить збіговищем кождого, бо його обійстє стається коршмою приступною для свякої галайстри, яка підпивши собі, зачинає бійку. В той спосіб родинна урочистість, яка повинна бути гарним спомином для молодят, переміняється в галабурду, за яку опісля тягаються люди по судах і тратять непотрібно зароблені гроші.

Також парубок чи дівчина, син чи донька статочного господаря, ніколи не повинні іти на весілля, як господар виразно не запросив їхніх родичів і їх самих. Самі, без запрошення, пхаються лишень жебраки по милостиню, або люде, які сорому не мають. Таких викидають за двері, як влізливців.

Честь громаді Костільники за це, що вона цю культурну поведінку завела в себе, заборонивши непрошеним парубкам пхатися на весілля. Це повинно бути приклад м для инших сіл Де парубки не мають сорому, де вони як жебраки пхаються, щоб облизати кістку або випити келішок, там з тою галайстрою треба поступити так, як вона на це заслугує: Заборонити непрошеним приходити на весілля, а як прийде, уважати влізливцем і викинути з хати чи з обійстя, так як виганяється циганів та всяких пройдисвітів.

Це треба перевести в кождім селі, бо як не возьмемо в руки молодіжи, то по Великодні знову будемо мати „кріваві весілля“.

ПІДЧАС ВЕСНЯНИХ РОЗТОПІВ

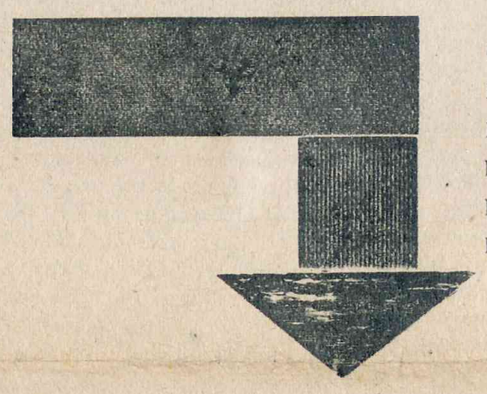

охоронишся перед перестудою носячи найпрактичнійші

КАЛЬОШІ „PEPEGE“

НА ТРИКОТ. ПІДШІВЦІ

ДАМСЬКІ . . зл. 10.—

МУЖЕСЬКІ . зл. 11.30

ЖАДАТИ ВСЮДИ

ЗВЕРТАЙТЕ УВАГУ НА ФАБРИЧН. ЗНАК.

Отверте письмо

до Вп. Пана Посла Володимира Зубрицького.

Високоповажаний Пане После!

Саме тепер минає чотири місяці від часу, коли по краю роздався клич, щоби Українці консолідувались між собою, щоби зліквідували між собою свої партійні ворожнечі та понехали у імя добра і гідности нації усе, що їх до тепер розєднувало, бо „пора велика настала“, що вимагає від нас невідклично народньої згоди і єдности. Події, що спричинили видвигнення сього клича і немов буревій потрясли сумлінням народа, ще нам усім є у свіжій і незатертій тямці. З легко понятних причин я не назву їх по імени, але це річ певна, що кождий, хто читає ці стрічки, знає, що маю на думці. Тому не сумніваюсь, що і Ви, Пане После, вагу тих подій не инакше оцінюєте від мене, та згідно зі мною признаєте рацію повищому кличеві, який у відношенні до натякнених повище подій являється лиш їх льоґічним висновком.

Міжтим з прикрістю доводиться мені сказати тут прилюдно, що поведення Ваше у тому ділі далеко незгідне з тою думкою, яку український загал останніми часами на основі відомих подій виробив собі дотично питання, яким повинно бути взаїмне відношення українських громадян з ріжних партійних таборів до себе, — і то так дуже незгідне що його хіба унікатом серед ріжних проявів українського громадянського життя прийдеться назвати. Доказ на це моє твердження ось такий: В часі соймових виборів, що відбулись саме перед роком, і з яких Ви вийшли послом, Ви внесли до польського Суду державного скарги проти цілого ряду українських громадян о обиду чести, буцімто поповнену ними словами або друком з нагоди поборювання Вашої кандидатури. Не вдаюсь тут у питання, хто має рацію, Ви, Пане После, чи Ваші запізвані Вами противники (я до їх числа не належу), позволю собі одначе висказати своє счудування, що Ви для збереження своєї народньої чести (бож Вашої личної чести ніхто не зачіпав) обрали цю для Українців, будь що будь, вельми несимпатичну дорогу виволікування своєї скарги перед польським державним Судом, який з природи річи до полагоджування того рода справ представляє форум найменче пригоже. Чи думаєте, Пане После, що mutatis mutandis Поляк анальоґічну жалобу предложивби до порішення непольським суддям? Можу Вас впевнити, що це навіть подумати не дасться, а якби це навіть і зробив, то польська суспільність не простилаби йому того ніколи. Честь народня вимагає, щоби того рода жалоби були предложені до вирішеня українсько-

му громадянському судові, покликаному ad hoc дорогою взаїмного порозуміння. До Суду державного натомісць може Українець проти Українця звертатись зі скаргою у всіх инших справах, що з національним життям нічого не мають спільного. — Ви, Пане После, навіть не прібували предложити своєї скарги такому українському громадянському судові, і над тим можна лиш жаліти, бож це приклад для громадянства не особливий. Та ще гіршим було це, що Ви, Пане После, по відомих подіях падолистових не вицофали своїх скарг з державного Суду і не віддали їх до полагодження судові громадянському, який можна було кождої хвилі утворити, як не в Перемишлі, то у Львові. Противна сторона булаби присудові громадянського суду дуже радо піддалась, і якнебудь вінби випав, загал мавби це вдоволення, що престіж нації зістав збережений, та що обійшлось без народньої соблазни.

Я вже раз в одній з тих справ зізнавав як свідок перед судною слідчим. Почування, яке я мав в душі, було незвичайно прикре і пригноблююче. На день 29-го березня маю знова завізвання. І тому звертаюсь до Вас, Пане После, з прилюдним запитом: Чи не вважаєте, що воно для українського посла зусім не ялось, для збереження своєї національної чести тягатись з Українцями по державних судах, а то тим більше, що тим дається менше просвіченим людям лиш приклад, якого ніхто не повинен наслідувати? Чи Ви, Пане После, думаєте, що як Ви виграєте справу в державному Суді, то Ви її в прилюдній українській опінії тим самим виграли вже на цілій лінії? Неконечно.

Найприкрійше і найбільше болюче в тій цілій справі є одначе те, що Ви, Пане После, своїми скаргами відновлюєте і розпорпуєте, що так скажу, в народній свідомости ті рани, які вибори народньому організмові завдали. Ми раді булиби, наколиб по тих виборах память в народі загинула, бо вони в народ внесли народню деморалізацію, — а Ваші скарги судові память тих виборів людям лиш відсвіжують. І навіщо це кому потрібне? Хосен з того ніякий, а шкоди чимало! В місті Поляки і Жиди лиш підсміхуються, що ми не маємо нічого ліпшого до роботи, як волочитись по судах і взаїмно себе перед чужими обвинувачувати! Справді сумно! — *Роман Гамчикевич.*

Дописи.

Костільники, пов. Бучач. Сього року довгі мясниці—10 неділь. Відбуваються весілля, а наша молодіж сільська має свої порахунки і кров ллється, пробиваються парубки ножами, розбивають собі голови дрючками. Про це часто читаємо по ґазетах, а також в сусідному місточку Золотім Потоці також був такий випадок. Там Стефан Капуш пробив ножем Михайла Фрищака і тепер тягаються по судах, тратять гроші. Щоби забезпечити наше село від таких піяцьких галабурд, в часі яких приходить часто до забійства, наша громада Костільники зарядила, щоб молодіж не йшла на весілля. На весілля можуть приходити тільки запрошені гості. І вже минають мясниці, весіль було досить, а наша молодіж на весілля не ходить. За той час може собі прочитати книжку чи часопись. За нашою громадою повинні піти і инші громади! — *Гриць Бушватюк, с. Гаврила.*

З Ярославщини. Кидає доля мною по всіх закутках нашого краю, так що мимоволі приходиться неодно бачити, не одно чути — зле і добре. З того наведу лише це, що мене найбільше вразило. Їдучи недавно автобусом до Ярослава (від Синяви) мав я таку пригоду: В селі Неліпковичі автобус попсувся так, що пасажири пів години мусіли ждати. Користаючи з цього, було ніяково, проте вступив я до церкви. Церков деревляна, стара, обсаджена липами; ввійшовши до середини, почув я такий спів, що аж страшно сказати, якихсь пару неуків бубніло, так що впрост вислухати було неможливо. Пару разів зачав котрийсь і перестав, дальше священик потягнув, або знов священик зачав, а хтось потягнув цапиним голосом. Почувши такий спів, люди зачинають сміятись, і з того виходить не стадо Боже, а стадо голоти. Подивляв я священика: Щоб просвічений чоловік міг витримати в такій атмосфері звуків, то треба бути хиба глухим. Не міг я до кінця дослухатись тай вийшов. Питаюся хлопця, що стояв коло церкви, хто у них є дяком. Той відповідає, що дяка нема, а самі люди співають. Зіритований всідаю до автобуса і насувається на думку „Камо грядем?“ Де ми зайдем чи не в пропасть? На мою думку, церков, священики, спів тримають наш нарід (в Галичині) в звязи зі всім, що рідне. І не дивуйтесь селянам, що не тримаються свого, що темні, не дбають про спів, школи і инш. Їм голову баламутили і баламутять чужі священики і люди. Наші священики (не всі, бо є у нас богато ідейних) не вміють так притягати своїх овечок до себе, як польські. Ось вам приклад: Одна жінка, замужна за Поляком, мала доньки, котрі ходили, за намовою тата, на польський катехізм і молились по польськи. Іде вона до нашого священика і просить, щоб на сповіди сказав єї дітям, щоб молилися по свому, а священик так каже: „Е, то нічо не шкодить, Бог один.“ А я скажу, що богато шкодить, бо як дитина не навчиться навіть своєї молитви, то вже пропала для нас. Не так роблять польські священики. От вам знов приклад: До села, де всі навіть латинники говорили по українськи, приїзджає ксьондз на релігію і відбирає врочисті приречення від своїх дітей, щоб в хаті не говорили по українськи. В другім селі, де перед 15-ти роками не почув ніхто чужого слова, нині діти витають тебе чужою мовою. Хтож навчить в школі нашу дитину, хто в неї защепить любов до рідного? Ніхто, як не священики, бо наших учителів нема. — Один польський старий парох записав кільканайцять чисел часописи тижневої і все в неділю по богослуженні продавав людям коло костела, заохочував, поясняв і першим разом ледви пару чисел розійшлось, а піздійше по кільканайцять. І так вони всюди роблять, при кожній нагоді, впоюють в душі овечок свідомість своєї національности і нетільки своїх освідомляють але енерґічно, невпинно збирають і наших заголюканих людей до свого стада. І нам всім, що стрічаємося з селянами, треба заходити їх до рідної книжки до часописей. Чується часом нарікання інтеліґенції, що з нашим селянином тяжко що зробити, бо темний, а я кажу, що богато можна зробити, тільки треба хотіти. Поляки всюди закладають по наших селах косьцюлки, охронки (про школи вже не говорю). Чи не моглиби ми своєї захоронки в тих селах мати, щоб наші діти до чужих не пхались. — *Микола Тернина.*

З Польщі і про Польщу.

В Польщі останній тиждень приніс кілька цікавих подій. Ми вже писали, що Пілсудський виголосив в сенаті дуже гостру промову проти сойму за те, що сойм не ухвалив деяких грошей у військовім буджеті. У тій промові також закинув попереднім міністрам, що вони розкрадали буджет і пропивали з дівками. Це викликало бурю в соймі, а опозиційні клюби поставили домагання, щоби Пілсудський по імени назвав тих міністрів, що допустились злодійства. Дотепер Пілсудський не подав імен тих міністрів. Але ображені промовою Пілсудського опозиційні сенатори відповіли на цю промову так, що не ухвалили тих грошей, яких і сойм не ухвалив в військовім буджеті. А що Пілсудський є військовим міністром, отже тепер опозиційні сенатори виступили вже отверто до боротьби проти Пілсудського. Це важне є о стільки, що дотепер опозиційні посли і сенатори не важились виступати впрост проти Пілсудського, бо уважали його дуже заслуженим для Польщі. Тому вони виступали звичайно проти уряду, а не проти Пілсудського. Отже вже вибухла явна боротьба між опозицією а Пілсудським. Як вона скінчиться, не тяжко предвидіти. Пілсудський має за собою силу, а опозиція єї не має. Годі також подумати, щоб Пілсудський, який в р. 1926 доконав перевороту, покорився перед опозицією. Тому мабуть прийде як не до розвязання, то до замкнення парляменту. — Ще й друга важна подія скоїлася в Польщі. Як звісно, польський сойм ухвалив поставити міністра скарбу Чеховича перед державний трибунал за те, що він видав 562 міліонів більше, як дозволяв буджет. І хотяй премієр Бартель сказав у соймі, що ті гроші видалося на підставі ухвали ради міністрів, та що за ці гроші відвічальне ціле міністерство — то міністер скарбу Чехович уступив зі свого становища і зложив перед соймовою комісією заяву, що він видав гроші без дозволу сойму і через те ще в падолисті подався до димісії, та тоді Бартель не приняв його димісії і велів йому дальше урядувати. Але є в Польщі уряд, який контролює видатки міністрів. Цей уряд називається „Najwyższa Izba Kontroli Państwa“ і має обовязок контролювати видатки міністра скарбу т. є. чи його видатки є згідні з буджетом і чи годяться з ухвалами сойму та ради міністрів. І от соймова комісія закликала предсідателя цего уряду, проф. університету Врублевського і задавала йому питання; чи Чехович видав гроші законно чи незаконно. Проф. Врублевський відповів, що деякі видатки були незаконні, бо не було на них ухвали ради міністрів. І так премієр Бартель в січні 1928 замісць 200 тисячів видав 8 міліонів — отже 40 разів більше. Цей видаток записано на фонд диспозиційний премієра т. є. такий фонд, з якого премієр не обовязаний здавати рахунку. „Słowo polskie“ пише, що ці гроші видав Бартель на вибори щоби їх перевести згідно з інтересами держави. (Дорогі вибори!). Але уряд Бартля не дається — він далі легковажить сойм. І так коли соймова комісія, яка веде слідство проти Чеховича, зажадала від Бартля, щоби предложив їй протокол ради міністрів, Бартель відмовив. А це тим лекше прийшлося йому взяти соймову опозицію на гоцки, бо йому в поміч прийшов несподівано новий скандал соймовий з сенатором Мікляшевським і послами Товарніцьким і Лянґером. Всі три вони належать до опозиції. А малася та справа ось-як: Польський уряд купує від заграничних банкирів нафтові терени. Уряд хоче найтанше купити, а банкирі бажають як найвищу ціну взяти за ці терени. Тому обі сторони послугуються посередниками (баришівниками), які добре на тім інтересі заробляють. І от в тім місці зачинає ціла та справа смердіти. Баришівником між урядом а капіталістами (і то заступником тих капіталістів!) є сенатор „Визволення“ Міклашевський, котрий торгує ціну за нафтові терени За це одержує від капіталістів не малі гроші. А польська конституція забороняє послови чи сенаторови посередничити, чи вести інтереси уряду. Але на тім не конець. До посередника сенатора Мікляшевського приходить соймовий посол і каже собі виплатити зразу 6 а опісля 4 тисячі долярів і грозить, що як не дістане цих грошей, то буде голосувати в соймовій комісії проти того купна. Тут вже є вимушення (шантаж) і то крайно безличний, бо кождий посол складає присягу, що буде служити добру держави. Але і на тім ще не конець. Коли сенатор Мікляшевський мав торгуватися з Товарніцьким, то сховав за заслоною в тій самій кімнаті посла Лянґера, щоби він чув, як Товарніцький старається доконати шантажу. І дійсно Лянґен відіграв ролю поліційного дедиктива і опісля оповів про цю подію в соймі. Отже вибух скандал, який є на руку урядови Бартля. Сенатор Мікляшевський і посол Лянґер належать до клюбу „Визволенє“, а Товарніцький належав до „Хлопского стронніцтва“. Оба ці клюби гостро виступають проти уряду. Тому уряд тепер руки затирає і каже: Як можна віддавати долю держави в руки таких послів, що на послованню хотять збогатитись і допускаються таких поганих вчинків як шантажу і провокації? Тай має рацію уряд.

Що чувати в світі?

В большевиків загніздилася така біда на всі боки, що вже й сам уряд не знає, що далі робити і тільки покрикує „видержати!“, мовляв, переживаємо переходовий час, по якім сама благодать до нас прийде. Та на прихід тої благодати ні сучасні події в большевії не вказують, ні ніхто вже й не чекає. Почавши від самої партії комуністичної аж до сільського господарства — усе переживає крізу, про яку досі в Росії, а тим більше в молоком і медом пливучій Україні, ніхто ще не чув. В самім проводі теперішної большевії, комуністичній партії, йде дальше гризня, хоча здавалося, що з викиненням Троцького устануть всякі ухили. Тепер в „ухилівці“ попав колишний стовп большевиків, голова політ-бюра Бухарін та визначний комуніст Томський і число тих ухилівців зростає щораз більше, бо Сталін переводить „чистку“ комуністичної партії. — Як тільки хто посміє словом натякнути про прикре положення большевії та неумілу політику уряду або й лише подумати про це — так його відсувають з партії, а тим самим і з уряду, бо в урядах в большевії самі комуністи. Отже число незадоволених зростає. Не краще представляється й індустріялізація тобто господарка краю. Машин як не було так нема, фрабрики роблять тому, бо большевики бояться замкнути їх і викинути робітників, на яких опирається їх влада а з величаво заповіданих промислових заведень пшик. Дніпрельстан добудовують але його електрику нема куди посилати. Те саме і з кавказською електричною стацією. А селянин далі і не оре і не сіє і змусити його до того не можна. По містах давно вже заведено картки на хліб і місто голодує. Ще найкраще поводиться робітникам, бо ті знають, що без них большевицький режім пропав і на то конто богато собі позволяють. І от большевицькі часописи жалуються, що робітники взяли собі за звичай мельдуватися хорими і йдуть грати в карти — а держава за ті години мусить платити гроші, та поносить величезні, міліярдів сягаючі, шкоди. До тогож між робітниками зникла усяка дисципліна і послух і від коли в шахтинськім процесі засуджено інжінерів-провідників на смерть, від тоді наставники та провідники всяку повагу між робітництвом втратили і воно ставиться до їх вимагань легковажно. Дійшло до того, що часописи домагаються спеціяльного закону якийби знищив отой непослух та недисципліну між робочими. До тогож трапляються останними часами, особливо на Білоруси, погроми жидів (ґазети знов кричуть: давайте протипогромовий закон!) і то навіть часто а церковні та сектярські впливи поміж робітниками що раз зростають. Про око світа та у своїх часописах большевики горлають, що у них все добре (бо хиба там можна инакше писати?) — але в дійсности ота добра на перший погляд будівля їх держави уже на скрізь сточена грибом та гнилю — комуністичною господаркою.

Німці будують з усіх сил свій, звісний вже цілому світови, панцирник А. Будують його по приписам побідників, які німецьку фльоту поділили між себе, а Німеччині з великої ласки дозволили вибудувати кілька малих панцирників для охорони свойого побережа. Та в міру того, як будова поступає вперід, бачить цілий світ, що оті малі, з ласки дозволені панцирники будуть в німецьких руках в разі чого страшною збруєю, коли будуть подібні до того, який тепер будується — до панцирника А. Хоча має він мати обєму на 100 тисяч кірців, то буде він так улаштований, що і в двоє тілько тягару набере, а до того Німці додають свому панцирникови такі мотори, що з повним набором буде він далеко швидше їхати, як найкращі світові пароходи. Кадовб панцирника буде збудований зі спеціяльного рода сталі, споюваної громовиною і буде він при всім своїм тягарі дуже мало занурятися у воду, так, що не потребуватиме спеціяльних місць для відпочинку при березі і легко, завдяки найкращим у світі моторам, перекидатиметься з місця на місце. Окрім цього панцирник дістане спеціяльне узброєння: шість гармат 27-центиметрових в двох рухомих вежах, які будуть могли досягнути противника, віддаленого навіть на 30 кільометрів та три рази швидше стрілятимуть, як звичайні того рода гармати. Додаткове узброєння панцирника становитиме 8 гармат 15 центиметрових та ще кілька протилетунських і протиторпедних гарматок. Одним

ГРИНЬ МЕТЕЛЬСЬКИЙ.

Пси.

(Не байка, не казка, а сама правда).

Було це в тих часах, коли ще не було кінських, песячих і свинячих цвинтарів. Тоді то здох в господаря кінь. Було з цего багато нарікань, жалю, ну — розуміється — й шкоди. Але впало, пропало. Господар казав наймитові вивести зі стайні здорового коня, заложив на него шлию, вчепив посторонки до задних ніг небіщика, дав наймитові в руки батіг і казав виволочити покійника за село в рів. Наймит сповнив приказ, вернув з конем, шлиєю і батогом домів, а до усопшого коняки пішов з мішком жидок. Він обзолотив буланого, вложив скіру в мішок, завдав собі на плечі і потаскав до недалекого місточка. Продав скіру, гриву і волосінь з хвоста за 5 ринських, відрахував собі за труд 3 ринські, а 2 дав господареві.

Нім жидок вернув з міста, вонь кінського падла залетіла в песячі носи і спричинила цікаву сторію: Великий псисько, що мав найніжнійший нюх, прибіг найперший до обзолоченого кониська, порозганяв ворони й сороки тай став празникувати. Ба, але й инші пси мали носи, які їх манили на пир. Прибіг малий пес, та побачивши великого, зайшов обережно з другого боку, помаленьки приступив і тільки замірився покушати марципану, як великий псисько кинувся на него і руж єго на всі боки обертати. Ледви малий пес вирвався, утік кільканайцят кроків, але не побіг до дому. Він ліг собі оподалік і міркує: „Як розбишака нажереться і потьопає до дому, тоді я собі безпечно і смачненько попоїм“. Але розбишака, хоч попоїв собі аж му боки розперало, не пішов до дому; він ліг коло стерва і нікого не допускає, навіть сороки й ворони відганяє.

Ось прибіг другий малий песик і тільки наблизився, скочив на него великий псисько і збив єго, мовляв, на винне яблоко. Цуцик ледви живий видерся, але також не побіг домів. І він, як перший песик, хотів перечекати аж збуй забереться; відбіг на бік, положився і чекає. Втім встає перший песик і йде до другого, побитого песика. Цей встав також і йде назустріч товаришеві. Зійшлися. Обнюхалися з усіх боків, посторожили ушами, покивали хвостами і оба разом кинулися на спільного ворога, звалили єго з ніг і так єго скубали, перевертали аж шерсть з него розліталась. Ледви розбишака видерся і утік, не оглядаючись домів. Оба малі друзі приступили тепер сміло до трапези і бенкетували до несхочу. Добре їм велося. Німина, а яке розумне! А в нас? Ось що пише в своїх споминах ґен. Всеволод Петрів в І. част. на стор. 100—101: „Ну, ось я, що хочете діти?“ — каже не поспішаючи впевнений голос батька Грушевського. Павза... „Відповідає командант, який знову скинув шапку: З далекої Білорусі, без всякого наказу, прийшли ми український трудовий народ боронити. Без ніякого наказу прийшли ми сюди у Київ та до Вас, батьку. На фронті нам наказали, що Ви тут усі чисті буржуї, а прийшли ми сюди, то не можемо собі дати ради: не знаємо, хто з ким та за що в Київі бються? Ось тутки маємо все, щоб оборонити трудовий нарід український від того ворога, від якого доведеться, додав полковий писар Іваненко“.

„Голова Центральної Ради відповідає, що нам набрехали про її нібито буржуазність і доводячи протилежне, представляє деяких її членів, з окрема оцього виразного селянина, яким був Одонець та ще якогось робітника, які входили до цілої низки комісій“. Дальше „говорить Порш, який зясовує, що Секретаріят Військових Справ іде щиро назустріч демократичним гаслам і бажанням народніх мас України та прямує до осягнення як найскоршого спокою, тому оголошена ним частинна демобілізація Південно-Західного фронту зменшує кількість частин і т. д. Я слідив те враження, яке ця промова робила на гайдамаків і бачив здивовані погляди, бо так не підходила дійсність: ця безперервна стрілянина у самій столиці, ця невпинна загроза зі всіх боків, до цих пацифістично-плаксивих слів. З окрема це було дивне нам, тим, що не залишили збруї в переконанню, що *в революційні часи тільки вона може бути рішучим арґументом.*“

Ось так пише ґенерал Всеволод Петрів, який зі своїм добре узброїним полком серед неймовірних труднощів з далекої Білорусі перебився до Київа, щоби станути в ряди оборонців України. Так пише фаховець-ґенерал, а не посмітюх! І він і його гайдамаки дивуються зі слів батька Грушевського, Порша і инших панів, які не знали, не розуміли великої хвилі, яку перебувала Україна. Були це будівничі, що кілка затесати не вміли, а забагли збудувати палату. Архітектів-мистців вони боялися, відсували їх на підрядні місця, сварилися про „шерокомасштабні“ утопії і робили місце для московсько-жидівського більшевизму.

Самозванці атаманчики кождий зокрема їхали на сірих кониках в столицю столиць України, воювали між собою, туманили нарід і кривдили його. А ідейна молодь, як риба на суші, кидалася на всі боки, клала свої молодецькі голови за долю Любої Нені. Пропадав марне цвіт народній, бо „між його ватажками було багато посмітюх“, як казав Енґельс, котрим здавалося в їх самодурстві, що вони більші Хмельницького, більші Наполеона, Бісмарка, Мольткого. Маленька Литва, Естонія, Фінляндія, Ірляндія здобули собі волю, бо їхні ватажки не були посмітюхами, утопістами-самолюбами, вони любили свій нарід і нарід любив їх. Вони слухали голосу народа, а нарід слухав їх голосу. Їхні провідники були народніми героями, вони клали за волю народа свої голови, а не розбігалися на всі сторони світа і не йшли відтак служити за охлапи своїм ворогам!

Не роздори, партії і партії побідили, а побідили: єдність, згода, шляхотність, дружність така, якою побідили малі песики великого псиська!

Треба признатися до похибок, до провин, а не викручуватися перепонами й сякими й такими труднощами, бо більші були труднощі для маленької Ірляндії, а вона їх побідила

Хай швець шиє чоботи, кравець штани, а інжінір-архітект хай будує палату, то тоді щось з цього вийде.

Іван Франко каже сойці співати: „Сам собі винен, сам собі винен“.

А народня пісня каже: „Ніхто не винен, сама я, щом полюбила гультая“.

А Ти, великий, шляхотний український Народе єднайся, вчися, думай одно, одним духом жий, в одну лаву ставай, на два малі песики дивися. Одного розумного проводира собі вибери і з ним йди, тоді побідиш, тоді станеш паном в своїй хаті!

Тоді буде в твоїй хаті твоя воля, твоя сила і твоя правда!

словом—буде це страшна збруя — коли взяти під увагу швидкість, невеличкість та випосаження і не диво, що в світі підняли вереск усі, які Німцям зробили кривду, мовляв, горе буде нам, як ще кілька таких фортець пливаючих Німеччина вибудує.

В Анґлії на добре розпочалася виборча аґітація і всі три анґлійські партії — тобто консерватисти, ліберали та лабуристи стараються заманити виборців у свій табор проєктами державної господарки в разі виграної. А що Анґлія переживає тепер господарську крізу і то передовсім через велику кількість безробітних, то всі ті проєкти по більшій части крутяться довкола питання, в який спосіб безробіття припинити. Недавно ось оголосив Льойд Джордж проєкт полагоди тої справи в разі, якби його партія, ліберали, вийшла побідником з виборів. Проєкт цей виглядає ось як: Анґлія це край промисловий. Відповідно до величини свойого промислу не має вона добрих ні залізниць ні шляхів — тоді, як рух залізничий і автомобілевий у стр шний спосіб зростає і нині Анґлія має 3 міліони самоходів. Також і міста відповідно до цього руху мають за вузкі вулиці. Отже треба всі гостинці, тори й вулиці в Анґлії перебудувати, а ця праця далаб зайняття міліонам людий на довгі роки. Гроші на будову роздобулобся легко, підносячи оплати від самоходів, які і так є дуже низькі та оплати від вартости ґрунту, пригожого під будівлі у місті, яка зросла за короткий час у десятеро. Податків тоді зовсім не треба булоб підвисшувати. — Як бачимо — проєкт добрий, але чи злапає на нього ліберальна партія богато голосів — побачимо в часі виборів.

В італійській столиці, Римі, відбувався величезний зїзд провідників фашистів. Зїхалося їх чотири тисячі, а наради того зїзду відбувалися у величезній салі Опери. Сам Муссоліні, враз з цілим своїм урядом та 400 кандидатами до парляменту, брав у тих нарадах участь і виголосив до провідників „чорних сорочок“ велику промову. В ній зазначив, що він гордий є на свою орґанізацію, бо вона дала Італії спокій, безпеченство життя і злучила цілу її область в один карний моноліт. Опісля похвалив нововибраний парлямент, який, після нього, є тільки представником праці, а не так, як в инших державах, представником галасу та партій. Відтак перейшов він і на політику: „Італія — казав він — хоче жити з цілим світом в добрих взаєминах. Одначе вона буде боронитися, як хто зачепить її і тут не перешкаджатимуть їй ніякі договори приязни, які вона заключила ані ограничення зброєнь“. Ті, що бачили цей зїзд фашистів, кажуть, що Рим ще такого великого зїзду ніколи не пережив.

В Австрії панує страшне безробіття. Близько 300 тисяч людий не має праці, а що робітників начислюють там міліон двіста тисяч то що четвертий з них є позбавлений роботи а тим самим з ро иною примушений голодувати. Уряд наразі виплачує тим безробітним допомоги але це знова підриває в страшний спосіб державну касу. Грозить отже навіть господарча кріза Австрії, тимбільше, що через морози мусіло ще кільканайцять фабрик припинити роботу, число безробітних збільшилося а до того тепер передновок зближається і харчі дорожіють.

Чехословаччина не може ніяк заспокоїти Словаків. Коли тому десять літ Словаки добровільно прилучилися до Чехів — сподівалися і ті і ті, що з часом оба народи зростуться в один — чехословацький нарід. Та тимчасом практика показала що инше: Чехи хотіли доконче зробити зі Словаків Чехів — а ті почали боронитися. Ціле останне десятиліття — це одна боротьба двох сил: Чеської, що хотіла винародовити і проковтнути Словаків і словацької, яка вийшла остаточно навіть побідно з цих змагань і добилася для Словаків навіть частинної автономії. Поміж Словаками вела провід у тій боротьбі найсильнійша їх партія — аґрарна, на чолі якої стоїть звісний ще з перед війни словацький діяч і політик о. Глінка. Ота аґрарна партія і її провідник не давала Чехам спокою і тому Чехи постановили її розбити. Насамперід увязнили її визначного провідника др. Туку, закидуючи йому, що він був в змові з Мадярами, а відтак найшли собі одного свого поплечника в самій таки аґрарній партії, о. Юріґу, котрий очернив о. Глінку. Він закинув о. Глінці найгірші речі: що він брав гроші від Мадярів, що давався перекуплювати і тд. — і в той спосіб хотів частину партії аґрарної потягнути за собою тай розбити її єдність. Одначе о. Глінка має за собою такі заслуги у Словаків, що вони усім тим сплетням не повірили і навпаки — почали самого Юріґу вважати зрадником. А тимчасом сталася і друга подія, яка Словакам доказала, що Чехи зробилиб з ними, якби вони пішли з ними рука в руку. Отсе Словак Годжа, представник тих Словаків, що йшли на чеськім шнурку, був міністром освіти. Та коли почав вибиватися понад других — його примусили уступити. Значить — і Чехи зрадниками цураються. Бачучи отже, як Чехи з одної сторони навіть тих Словаків, що йдуть з ними, нехтують, а з другої — яких способів уживають, щоб їх розбити — Словаки ще сильніще стали біля о. Глінки і кажуть собі, що здобудуть собі або рівноправність або впадуть — але зчехізувати не дадуться.

Румунія по кількамісячній перерві почала знову пописуватися перед світом тим, чим вона завжди пописується: злодійствами, шахрайствами і хабарництвом. Три великі шахрайства, які останними часами стали голосні на цілий світ, виглядають ось як: 1) Теперішному міністрови рільництва, Добреску, закидають ліберальні часописи, що він замордував свого ординанса і ще дві особи, які знали про його темні справи, а опісля казав часописам оголосити, що вони поповнили самовбійство; 2) Одна голосна і популярна часопись оголосила, що шваґер бувшого премієра Братіяну забрав був доставу амуніції у свої руки і продавав її армії по такій ціні, що заграницею можна було за ті гроші вдвоє стільки купити — а 3) Недавно арештували в Румунії цілу масу високопоставлених осіб, які брали від німецьких фрм хабарі на міліони лей, аби тільки вистаралися їм о можність достави до війська. Опісляж доставляли армії такі матеріяли та санітарні прилади, що, як обчислюють знавці, держава втратила на них що найменше 700 міліонів лей. Як бачимо, цигани-циганами і навіть Манію з них людий не зробить.

В Мексику кипить. З одної сторони переслідування католиків, з другої партійна гризня, якій дав причину зненавиджений президент Подрес Хіль, назначений президентом тільки на час відпустки Каллєса, довели до того, що мешканці одної і тої самої держави кинулися на себе і гризуться, як собаки. Подрес Хіль викликав своєю президентурою таке невдоволення, що частина його власної партії хотіла закликати на президентський столець Венезуелю, мексиканського амбасадора в Лондоні, а коли уряд о тім довідався і почав своїх ворогів арештувати — вибухло повстання. На чолі повстанців станув ґен. Аджір і досі повстанцям так повелося, що вони виперли урядові війська майже з половини краю, ба навіть самій столиці почали загрожувати. Цікавою в тій революції річю є те, то уряд опинившись в тісній вулиці, візвав нагло увесь народ, щоб молився за його побіду а навіть позволив отворити церкви, які досі були замкнені. Зробив так, як то в нас кажуть: „Як трівога, то до Бога“. Вмішалася врешті в цю революцію і Америка і хотячи мати у себе під боком спокій, почала допомагати урядовим військам збруєю та военними матеріялами. І через те мабуть війська державні вийдуть побідниками.

Індії ще не втихомирилися. Там дальше йде змагання, щоб визволити себе з під впливу Анґлійців і щоб Індії стали коли не самостійною державою, то бодай такою домінією, як Канада, що тільки королівською особою звязана з Анґлією. Провід у тім самостійницькім змаганню Індій веде великий їх політик Ґанді, який у кождого Індійця є святою особою. Тож і недобрі на нього „власть імущі“ Анґлійці. Оноді в Калькуті відбулося віче Індійців під кличем: проч з чужинецькими виробами!, на якому промовляв сам Ґанді. Учасники, заохочені його промовою, почали виносити з хат товарі заграничні та палити їх на вулицях. Поліція, військо і сторожа вогнева пробували тій роботі перешкодити, а тоді прийшло до вуличних маніфестацій і авантур. Кількох поліціянтів покалічено а самого Ґанді'ого арештували. Та зараз таки мусіли його випустити, бо товпи народу прийшли аж під його тюрму і почали грозити поліційному будинкови збуренням. Ґанді вийшов з тюрми і зараз поїхав у друге місце робити таке саме віче. Неустрашимий він чоловік.

Всячина.

З кінцем цего місяця кінчиться передплата за I квартал. Тому з нинішним числом висилаємо почтові блянкети (чеки) і просимо ними надіслати передплату. Передплата на слідуючий квартал виносить **3 зл.**, за два квартали **5.50 зл.**, до кінця року **8 зл.**

Ще один... В пятницю дн. 15 ц. м. відбувся наглий суд над студентом прав Романом Мициком, якого прилапала поліція в часі нападу на листоноша у Львові при вул. Городецькій. Мицикови грозила кара смерти, але що він не має скінчених 21 літ, то засудили його на 7 років важкої тюрми На розправі Мицик признався, що враз з Любовичем, студ. прав, що згинув підчас цього нападу, ділав з наказу У. В. О. та виконуючи його напав на листоноша. Третього спільника цього нападу досі не прилапано.

Додаткова реєстрація Інвалідів. По довголітніх і безконечних заходах і скаргах, вичерпавши міру терпіння военного інваліда, сойм ухвалив додаткову реєстрацію военних інвалідів у речинці від 1-го липня 1929 до 31-го грудня 1930 р. Відносний закон про цю реєстрацію входить у життя з днем 1 липня ц.р. Він того дня протягом півтора року зможуть зареєструватися в своїх П. К. У. ті інваліди, що не встигли зареєструватися в попередно усталенім речинці до дня 30 квітня 1922 р. Право до реєстрації мають інваліди б. австрійської, старої російської армії, армії Української Народньої Републики (от. Петлюри) та польської армії, в тім і ті, що стали інвалідами в польськім війську в повоєнних роках, згідно з статтею зновелізованого закону, що постановляє: „Особи, що мають право до забезпечення з титулі вхороби, каліцтва або смерти, яка мала місце перед 1 липня 1929 р., можуть доходити своїх прав аж до 31 грудня 1930 р. включно“. — Що до інвалідів армії У.Н.Р. (от. Петлюри), то право до ренти мають тільки ті, що стали інвалідами в часі союзу Петлюри з Польщею та спільних акцій обох армій, або вже як інваліди продовжували в тім часі свою службу в армії У.Н.Р. — Інваліди Української Галицької Армії виключені від державного забезпечення внаслідок фалшивої інтерпретації закону, що підводить їх під поняття тих, „котрі боролися проти цілости Річипосполитої Польської“. — Оскільки реєстрація відбудеться згідно з вимогами закону, управнення до побирання інвалідської ренти починається з першим днем місяця, що слідує по реєстрації. — Звертаємо увагу інвалідів-Українців на цю реєстрацію. Тисячі наших інвалідів у Галичині, на Волині, Холмщині, Поліссю й Підляшу не користуються інвалідськими правами, хоч до того дає їм повне право їх терпіння, спричинене військовою службою. Для доконання реєстрації треба предложити військові інвалідські документи з австрійської, російської або польської армії чи армії У.Н.Р., що в ній даний інвалід служив. На випадок браку документів і коли цей брак оправданий (н. пр. інвалід не одержав документів через розвал Австрії, або в якийнебудь спосіб затратив) треба покликатися на свідків. — Всякі поради в справі реєстрації, як також адвокатську інтервенцію уділює „Українське Товариство Допомоги Інвалідам“ у Львові, вул. Руська ч. 3. II пов. Поради уділюється тільки тим, що вплатять до Товариства річну членську вкладку в висоті 6 зол.

Для осіб з провінції, котрі спішаться чи до зелізниці, чи до автобусу — рецепти і инші замовлення, як також всякі висилки почтові полагоджує як найскорше
Аптика під „Звіздою“.

Новинки

80 ТРУПІВ. У фабриці крісів в столиці Болгарії, Софії, вибух перед кількома днями пожар в складі легкопальних матеріялів і полумя швидко огорнуло увесь будинок. Помимо швидкої акції ратункової, якою кермував сам міністер війни і комендант софійського ґарзізону, знайшли між згарищами 80 напів згорілих трупів. Були це переважно жінки. Кажуть лікарі, що від запалених матеріялів пішов трійливий ґаз і він то приголомшив усіх тих нещасних так, що вони й ратуватися не могли.

НЕ КУРІТЬ В ПОЇЗДІ! Є такі дурисвіти по залізницях, що як підглянуть в кого гроші, то сідають біля нього, представляють себе панами і трактують його папіросами. Чоловік возьме, пакне кілька раз а потім засне — як камінь. Розуміється, що як збудиться — то і щирі пани і гроші з ними зникають. І от кілька днів тому прилапали таку банду шахраїв коло Пйотркова в Польщі. Присілися вони до одного чоловіка, що віз грубі тисячі, почастували папіроскою і чоловік вснув. Як збудився — пізнав, що задорого заплатив за одну циґарку. Щастя його, що вмів описати того, що трактував, його приловили, а тоді той і своїх камратів видав. Отже уважайте, від кого беретe „закурити“ в поїзді, бо о біду не важко.

ПРИПАДОК — ЧИ ЧУДО? Віденські часописи оповідають слідуючу подію: Родина купця Колінського ще 1914 року утікла перед Москалями зі Львова до Чехословаччини. В часі втечі 6-літний синок Колінського загубився і за ним надаремне шукали. Тимчасом його найшли старшини військові зголодженого при дорозі і віддали до приюту, де він під назвиськом Кріґер виріс на дужого молодця і покінчив торговельну школу. Оноді Кріґер поїхав до Праги і пізнав там гарну дівчину. Обоє покохалися і задумували пібратися. Та ось кілька днів тому назад у розмові зі своєю коханою завважив він, що вона має на шиї такий самий медалик Пречистої Діви, як він і навіть з такими самими буквами. Обоє зацікавилися тим, почали доходити причини і на диво дізналися—що вони брат і сестра. І так медалик не допустив до родинної траґедії.

НАЙТВЕРДШУ НА СВІТІ СТАЛЬ випродукували останними днями фабрики німецькі Круппа в Ессен. Та сталь така тверда, що перед нею ніякий инший матеріял, крім діяменту, не устоїться — а сверли з неї з неймовірною швидкістю сверлують всяке залізо. Нову сталь названо „відія“ і мабуть в війні буде вона грати велику ролю.

КОНЦЕСІОНОВАНА ЛЬВІВСЬКИМ ВОЄВІДЗТВОМ
ПУБЛИЧНА АҐЕНЦІЯ
Інформаційне бюро і канцелярія правної поради в справах адміністраційних ЛЮБІНА ПРУС ВЕНЦКОВСЬКОГО, емер. надкомісаря П. П
Уділяє інформацій, вносить подання і заступає сторони у всіх справах адміністраційних (військово-поборових) у всіх урядах цивільних і військових. Полагоджує подання о відрочення служби і вправ військових, о дозвіл на виїзд за границею, паспорти для осіб цивільних і т. д.
Перемишль, пл. на Брамі 8. Готель „Przemyśl“.

ПЕРЕГОНИ ПІД СУД! Незабаром в суді в Воложині на Виленщині має відбутися суд над учасниками такої події: Підчас лютого морозу селянин Бежевич з Лаздунів заложився з Петром Буґатовим, що той не перебіжить здовж цілого села, довгого на 2 кільометри, в сорочці й босий. Буґатов казав, що перебіжить. Бежевич — що ні і остаточно Бежевич згодився дати йому кожух в разі виконання закладу. Буґатов пустивсь бічи, перебіг але коли упімнувся о кожух — Бежевич ані не думав давати. І тепер Буґатов заскаржив Бежевича до суду.

ВИКИНЕНІ. За 1928 р., викинула поліція американська не богато тільки 31.571 осіб, які до тої держави „перешварцувалися“, поза свої межі. З того числа 19.946 осіб добровільно опустило Америку, як тільки поліція їх прилапала, а 11.625 треба було висилати силою. Европейців, що „шварцувалися“ до Америки серед тих викинених найбільше, бо аж 5 тисяч.

СМЕРТЬ В ЛИСЯЧІЙ ЯМІ. Недалеко Тухолі мав місце такий страшний випадок: Лісничий Ковальський враз з кількома гаєвими удався до ліса, щоби відкопати лисячу нору. Як підкоп був вже досить глубокий — Ковальський всунувся в нього і хотів лиса вистрашити патиком. Та нараз земля осунулася і Ковальського придусила. Його вправні швидко відкопали, але неживого. Лишив жінку і троє дрібних дітий.

ЩО ТО МОЖЕ ЖІНКА? Поліціянт з Чікаґо Іван Більскай вніс до суду скаргу о розвід, подаючи за його причину нелюдські катовання жінки. Вона, як виходить з внесеного письма, потрафила на протязі години відобрати від нього револьвер, вибити по щоці, підбити йому око, вибити зуб а нарешті викинути за двері, помимо цього, що важить всього 95 фунтів, тоді, як муж її без одягу і узброєння досягає ваги 255 фунтів. Опир-баба!

ВІСТУНИ ВЕСНИ. До Костельної, села під Калішом, прилетіло в тих днях кільканайцять бузьків. Не могли вони одначе найти ще поживи на сусідних лугах і тому примістилися вони всі на гумні одного фільварку. Двірська служба полапала та щиро опікується аж до теплого сонечка тими вістунами недалекої весни.

В ЗУБАХ ВОВКІВ. Віденські часописи оповідають таку подію: З місточка Айхорн до Арно їхали через ліс сани зі священиком і кількома селянами. Нагло зпоза дерев вибігла велика тічка вовків. Священик витягнув револьвер і стрілив. На гук стрілу коні шарпнули в бік і він випав з саний. Кинувся на коліна і почав молитися а за хвилю голодні звірюки покрили його тіло. Селяне втікли щасливо.

ДОЩ З ПЯВОК. Оноді на місто Кабаліто в Арґентині підчас бурі впав правдивий дощ пявок. Люди почали учених допитуватися про його причину і виявилося, що воздушна труба переходила через одно багно, повиривала всю осоку, „випила“ в богатьох місцях багнисті баюри і от пявки після кількасот кільометрової подорожі впали на місто.

СУД СОЛОМОНА. Двох мешканців Тунісу купили один курку а другий яйця і посадили її в тім на мірі, що курятами поділяться по половині. Нещастя хотіло, що з яєць вилізло непаристе число курят і спільники сварилися і день і ніч. Вкінці удалися до самого бея Тунісу, щоб він розсудив справу, а який щоденно від 10-ої рано судить до полудня публично своїх горожан. Коли оба противники зголосилися зі своїми жалями — бей був трохи в клопоті. Та не думаючи довго, казав забрати курку і курята свойому кухарови, а обом спільникам казав дати по 25 за те, що сварились за дурницю.

МАТИ Й СИН НА БАТЬКА. В хаті селянина Івана Венґжина в Щепанівцях підгаєдського повіту ішла завжди сварка. Сварився сам Іван з жінкою, а син Стах ставав все по стороні матери. Та сварка надоїла врешті Венґжиновій так, що вона намовила сина і кілька днів тому в ночі обоє рішили батька вбити. Син вхопив сокиру, рубнув Івана кілька разів по голові і той ані не ворохнувся. Рано поліція їх арештувала.

ПРОТИ ЧАРІВНИЦІ. В селі Кородице пов. Барановичі пішла поголоска, що Розалія Мільчевська є чарівницею, яка відбирає коровам молоко. Отже постановили згладити її зі світа. Кількох відважніщих закралося до її пивниці і у збанки з молока насипали їй страшної отруї, стрихініни. На щастя Мільчевська, пішовши до пивниці, зауважила, що збанки попереставлювані і боячись лиха, донесла поліції. І тепер шукають за забобонно-божевільними людьми.

БЕЗ ОПІКИ. В селі Коноїдах впала дво-літна дитина селянина Слупчака, позіставлена в хаті без опіки, до баняка з кипятком, попарилася страшно і незабаром вмерло. Родичі будуть відповідати перед судом за те, що не донесли про випадок на поліцію і тихцем поховали дитину.

НА ПИВО. В анґлійській королівській палаті панує прастарий звичай, що служба вся одержує по 1 шілінґови (2 зол.) на особу щоденно на пиво. В палаті є спеціяльна кантина, де вечером роїться від слуг, які за королівські гроші пють королівське здоровля. Не дивож, що й служба вся короля дуже здорова і прастарий цей звичай дуже собі хвалить.

РІДКИЙ СЛЮБ. В малім місточку Бум в Бельґії відбувся слюб такий, що буває раз на століття. Оце три сестри-близнята виходили замуж одночасно. Називаються вони: Осипа, Фільомена і Марійка а подібні такі до себе, як тра каплі води. При виході з костела бурмістр вручив сестрам дарунки від короля бельґійського Альбрехта: По 1000 франків на початки господарки.

ХОТІВ ПРИСЛУЖИТИСЯ... Недавно в Ню-Йорку відбувся цікавий суд. Судили поліціянта, який задержав заскоро їдуче авто, а в ньому їхали молодята до слюбу. Коли суддя запитав постерункового, як він міг, маючи людське серце, задержати тих, що спішилася до слюбу — той відповів: „Пане суддя, я хотів молодому прислужитися. Я сам є вже двайцять літ жонатий...“

ОТ ТАК МІСЦЕВІСТЬ! На півострові Ґренляндії на далекій півночі є село, що має 234 мешканців, а цікаве тим, що не має війта ані ніякого товариства а люди всі є неписьменні і тільки займаються ловами медведів і китів. Мимо того люди живуть, як в Бога за дверима, тихо і спокійно.

УВАГА
Не купуйте дзвонів по чужих фірмах, котрі Вас використовують, а в додатку дають Вам дзвони з лихої криці.
Найкращі, найтреваліщі, а крім того гармонійні і мельодійні дзвони дістанеться лише
в одинокій українській ліярні дзвонів
Михайла Брилинського
у Львові-Замарстинів ул. св. Михайла ч. 14.

БАТЬКІВСЬКА ХАТА. Дім звісного короля самоходів, Форда, виглядає наче палата з казки. Одна віздова брама вартує 10 тисяч, стіни сальону (прийомної) 45 тисяч а ґанок 85 тисяч долярів. Очевидно — усе в нутрі є також відповідно богате та мистецьке. Та помилився би той, хто думав би, що Форд пробуває в цьому чудовому будинку. Міліонер той найрадше мешкає в старому домичку своїх родичів, де перевів свої молоді літа і який він казав відновити та так уладити — як це було за його дитинства. Коштувало його це немало гроша, бо прим. півтора року шукали по цілім краю його аґенти такої печі, як була в кімнатці його матери і ледви її найшли, а сам Форд обїхав чимало фабрик, заки роздобув таке старосвітське оббиття стін, як це було в його хаті кількадесять літ тому. Та остаточно дімок наче викуто з минувшини: усе там таке саме, як давно-давно, а над входом до хати казав Форд намалювати такі слова: „Ніякий рай не заступить людині батьківського дому.“

ЗАМОВЛЕННЯ НА ОСИ. Кілька літ тому назад спровадили були до полудневої Африки дерево евкаліпт з Австралії, яке надається дуже як будівельний матеріял і почали його скрізь садити. Та нараз кинулися на молоді гайки того дерева хроби і хрущі і стали його нищити. Плянтатори довго думали, як лихови зарадити, ломали собі голови і врешті придумали. Довідалися вони, що є така оса, яка і сама хрущів поїхає і самичка її складає яєчка, вишукуючи та пробиваючи кору дерева, в тіло їх червяків. Почали отже посилати до Австралії замовлення на оси. І тепер цілі кораблі везуть величезні ладунки-тих комах, якими сподіються опікуни евкаліпту вигубити всіх шкідників.

НОВИЙ ПОХІД. Оноді на засіданню московської ради комісарів (міністрів) поставив комісар Ларін внесок, щоб усі церкви, костели і божниці в большевії перемінено на кінотеатри. Внесок той принято. Значить: дальше війна з Богом!

НА ПАЛЕЦЬ ВІД СМЕРТИ. На хлопський віз, на якому були Лукіян Камінський, Іван Скрипковський і Іван Машака, влетів недалеко стації Прушків особовий поїзд в хвилі, як віз переїздив через тор. Всі три встигли на щастя вискочити, а льокомотива поїзду погаратала віз і вбила коня.

ІДІОЦЬКИЙ ЗАКЛАД. 12-літний Генрик Свояк з Варшави заложився зі своїм товаришем, що перейде по ґзимсі від одного вікна до другого на висоті третого поверху. Коли товариш приобіцяв нагороду, Свояк пустився йти та нагло нога йому поховзнулася і він гримнув на вулицю. На своє щастя впав так, що зломив тільки руку. Тепер лежить в шпиталю і мабуть, як виздоровіє, вдруге на такий заклад не піде.

ВОВК У ВАРШАВІ. Часописи доносять, що недавно забіг на передмістя Варшави виголоджений вовк. Помимо цього, що люди прогнали його, він вернув і пошукуючи поживи заліз до паки зі сміттям. Та тут йому і конець прийшов. Паку замкнули, зателефонували по поліцію, та прийшла і звязала бідного, худого вовка шнурами. Опісля замкнули його на пару годин в одну порожну арештанську келію а відтак віднесли до варшавського звіринця.

НОВІ КНИЖКИ.

Автори й видавництва, які бажають рецензії, зволять прислати два примірники даної книжки.

НАША КНИГА — *Альманах „Жіночої долі“ з додатком календаря на р. 1929.* Накладом редакції часопису „Жіноча Доля“ Коломия 1928 р. Стор. 200 — календаріюм. Ціна 3 зол. — „Жіноча Доля“ вже від ряду літ сповняє важкий обовязок серед нашого громадянства. Хто раз мав змогу бачити той журнал і прочитати його — той мусить признати, що редакційна його колеґія, під кермою нашої звісної сенаторки п. О. Кисілевської, сповняє в сучасний час велику культурну місію, даючи нашому жіноцтву популярний часопис, що сягає одночасно і в кожду царину людського життя і знання і одночасно обіймає усе громадське, родинне і особисте життя жінки, стоючи при цьому на строго національному ґрунті. Сподіюся, що та часопись в кождої нашої жінки давно вже виперла всякі чужі нам „Bluszcz“'и і Wäschezeitung'и“ і т. п. а як ще котра Українка не стала досі передплатницею цего єдиного у нас жіночого часопису та не доцінює її завдання — то про потребу йо в кождій хаті повинен переконати альманах тої часописи, названий цього року „Наша Книга“. Він є своїм зверхним виглядом і внутрішним змістом впрост мистецький. Вінета роботи нашої звісної артистки-малярки О. Кульчицької, яка представляє жінку з піднятим нашим рідним прапором в одній, оперту другою рукою на книгу зі словами: „лутшеб згинути ніж бути полоненим“ уже згори каже, що в цій книзі будуть самі бадьорі, здорові і життєві думки — а не жіноцьке квиління. Прегарний папір, прикраси, читкий друк і ціла маса ілюстрацій, навіть рідких та цікавих — дає чудову зверхну шату „Нашій Книзі“. А зміст? Як можна було сподіватися: Він актуальний, сильний і мистецький. Та що й казати! Чи вже зазначення авторок і авторів, нераз заслужених і звісних у нас громадян і письменників — не каже само за себе? Несторка наших поеток Уляна Кравченко, ювилятка О. Кобилянська, пи менниці: К. Гриневичева, О. Дучимінська, Н. Королева, К. Попович-Боярська, Г. Мазуренко, публіцистки і громадські діячки: З. Мірна, Др. І. Величко, І. Блажкевичева, С. Стецишин (з Канади) М. Омельченко, О. Федір Суховерська, О. Кисілевська і богато других, а далі В. Королів-Старий, Др. В. Ганьківський, Др. В. Кисілевський, Др. В. Сіменович — всі ті імена чиж не кажуть і не запевнюють — що „Наша Книга“ буде мистецькою з боку беллетристики і цікавою з політично-суспільної сторони? Усе найти можна в тій книзі, від сумного настроєвого та при цьому виховного оповідання — до сміховинки, від поважної статі про становище жінки і її майбутність — аж до домашних порад. Особливож статті: Нова жінка, Жосефіна Буглер, Жіночий рух в Канаді, Укр. народний промисл, Чого від нас вимагає сучасна хвиля, Робітня і здоровля, Поборюймо шкідливе ворожбицтво, Дбаймо про вигляд наших осель, Самовихования та Як завести лад у хаті — мають в собі цінні вказівки для збільшення нашого культурного уровення і їх вартувалоб не тільки пізнати кождій жінці але й видати осібними книжечками. Одним словом: від першої до останної сторінки цікавість приковує читача. І якби прийшлося уставити тогорічні галицькі українські календарі, то хто знає, чи „Нашу Книгу“ не годилобся поставити на перше місце. Треба отже сподіватись, що українське жіноцтво тогорічний наклад просто рознесе, а тим самим докаже, що й воно цікавиться широким світом і поза домом та родиною має і свій світогляд і свої права та становища — так, як це діється в европейських народів. А „Жіночій Долі“ та редакції альманаха треба побажати тільки сил до праці та видання жіночого альманаху на 1930 р. у подвійному обємі і потрійному накладі. К-к.

Надіслане.

Виділ Т-ва допомоги Укр. Еміґрантам в Перемишлі, просить всіх Еміґрантів перебуваючих в перемиськім і сусідних повітах, у власному інтересі подати свої докладні адреси на імя Катерини Марченко, Перемишль, адм „Укр. Голосу“.

Саламаха Филип уродж. в Яксманичах в р. 1903 уневажнює згублену книжку військову видану через П. К. У. Перемишль.

Вийшла з друку нова
ІСТОРІЯ БІБЛІЙНА
старого і нового завіту, апр. гр.-кат. Орд. з численними ілюстраціями і великими кольоровими образами, формат 24×34 cm. в гарній оправі, ціна 28 зл. почта 2·85 зл.
Ілюстровані ЖИТТЯ СВЯТИХ. в опр., ціна 15 зл. почта 2·50 зл.
Замовляти у Вид. „Чечва“ І. Мацьків, Rożniatów-Stanisławów.

Бездітна 45 літна жінка, що розуміється дуже добре на кухні і сільській господарці, прийме місце за господиню у вдівця священика. Відомість: С. Борух, Перемишль, Грецька 3.

Пан Стефан Качмар зложив з нагоди весілля 11·10 зол. для „Рідної Школи“. За жертву щиро дякує — Старшина.

Краєвий зїзд кожухарів і білоскірників уладжує в короткому часі Краєве Товариство господарське „СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР“ у Львові, вулиця Зіморовича ч. 20. Товариство просить всіх кожухарів і білоскірників, а також тих, що знають їх адреси, щоби подали їх списки по поодиноким білоскірничо-кожухарським гнїздам (місцевостям) щоби можна вислати їм запрошення на сей зїзд. Завданням зїзду буде підготовити краєву українську орґанізацію кожухарів та білоскірників, тому присутність якнайбільшого числа заінтересованих є конечною.

ЛІКАР-СПЕЦ. НЕДУГ ВНУТР.
Др. Остап Прийма
ЛЬВІВ, ул. ЛИЧАКІВСЬКА 32
Просвітлювання Рентґеном
ТЕЛЕФОН 61-50.

Адвокат
Др. Микола Рибак
веде адвокатську канцелярію в Перемишлі при ул. Пілсудського І. в льокали канцелярії бл. п. дра Т. Кормоша.

Інж. будівництва
ВОЛОДИМИР
КОРЖЕНЬОВСЬКИЙ
виготовлює проекти і кошториси всякого рода будов, як: церков, будинків сільських, млинів, каналізації. Проекти і обчислення желізобетонових конструкцій. Бере в підприємство всякого рода будови. Обіймає технічний нагляд при будовах.
Перемишль, ул. Коперника 36.

СПЕЦІЯЛІСТ ВСІХ НЕДУГ ЖІНОЧИХ та АМУШЕР
б. лікар клініки в Берліні та Дрезні
Др. А. РАЙФ
Перемишль, Водна 2
Телеф. 450 - (ріг Ринку) - Телеф. 450

Др. Михайло Кое
лікар очей (окуліст) ординує в Перемишлі, вул. Міцкевича 11. в почтовім будинку).

Др. Іванна Вітошинська
ординує в діточих і внутрішних недугах в Перемишлі, вул. Миколая 6 (бічна Чарнецького).

Домагайтесь найдобірнійших папірців до курення
„КАЛИНА“
з фабрики кооперативи „Будучність“ в Тернополі.

Надзвичайна оказія для читачів.
На осінний і зимовий сезон даємо мешканцям віддаленим від середовища ткацького промислу можність набути всілякі товари мануфактурові, панчошні і трикотажні з першого джерела по фабричних цінах, а тим самим оминаєте цілий ряд перекупнів. Як рекляму висилає ф-ма комплет зимових товарів, щоби переконати про доброту і ціни наших товарів.
Тільки за зол. 45.00
3 м. вовняного бостону „Льондон“ подвійної ширини на мужеський, зимовий одяг дуже доброї якости, наймоднійших десенів і гладких барв, як ґранат, бронз і чорний. — 3 м. шевіоту подв. ширини у всіх барвах на жіночу святочну сукню. 1 мужеський або жіночий зимовий светер. 3 м. фляненї на теплу, зимову сорочку або готову сорочку, 3 пари зимових, теплих скарпиток, 1 турецьку хустку найгарнійших взорів, 1 мягкий, пушистий ручник, 3 батистові хустини до носа.
До кождого замовлення дочисляємо зол. 3·50 на кошта опаковання і почтову оплату. Те все висилаємо за післяплатою, платиться при відборі на почті. Купуючий нічо не ризикує, як що товар не подобається приймаємо назад, а гроші звертаємо.
Замовлення адресувати:
Firma JÓZEF AMSTER
Łódź ul. Piotrowkoskiego 10.
Маємо на складі ватовані ковдри ріжних фарб з білої вати з добрим сатиновим верхом з обох сторін, повної ширини і довжини тільки за зол. 24 і 28.
Безплатні цінники на всілякі мануфактурові, панчошні і трикотажні товари висилаємо на бажання.

Вовняні та нитяні панчохи, легка вовна і кашміри тримаються дуже довго, задержуючи свіжий вигляд до кінця оскілько старанно і осторожно та без готовання переться.

ПАНЧОХИ всякого роду й ґатунку — грубі й тонкі, гладкі й в десені, теплі трикоти, вовняні, необхідні при зимових спортах сорочечки і т. п. убрання якже часто швидко знищуються не через довге ношення але тільки через невластиве прання! . . . Нитки пряжі ослаблюються, вовна набирає штивної шерсткости, а кольори зникають — тим більше коли вариться, бо це є варварством, на котре не вільно собі позволяти . . . як рівнож прасовання дуже горячим желізком . . . То є річи недопустимі . . . Одиноко уживаючи Lux до прання уникається знищення тканин, одним словом треба прати в раціональний спосіб і відповідним середником. Прати витискаючи між долонями — ніколи не терти і не викручувати. Вовняні панчохи, шалі, светри etc. коли є трохи брудні, треба прати виключно в піні Lux'у а досягнеться небувалих наслідків, бо убрання будуть довго триматися заховуючи завсігди свіжий вигляд.

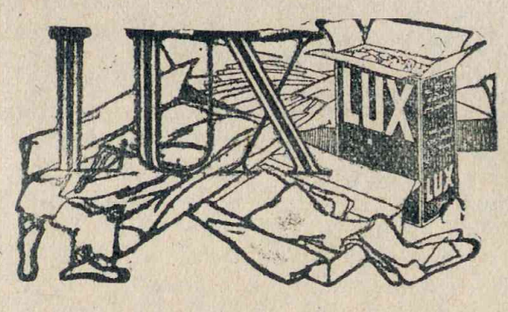

ПРОБКА ДАРОМ
КУПОН До фірми „Сунлайт“ Спілка Акцийна, Скринка почтова 479. Головна Почта Варшава. — Прошу безплатно прислати мені пробний пакетик Lux, щоби вистарчило на пробне прання.
Імя і назвище .....
Адреса .....
(Проситься виразно писати).

L P. 55-3

WODA BRZOZOWA D-ra DRALLEGO
MYDŁO TOALETOWE DRALLEGO
PERFUMY DRALLEGO
ВИРОБИ ФАБРИКИ ПЕРФУМ
DRALLE'go
розповсюднене по цілій земській кулі.
WODA KWIATOWA DRALLEGO
WODA KOLONSKA DRALLEGO
PERFUMY „ILLUSION“ BEZ ALKOHOLU DRALLEGO

УВАГА!
Не купуйте дзвонів
у повсенних фірмах і не дайте себе обманювати людям, які зі штукою відливання дзвонів ніколи нічого спільного не мали а удавайтеся все з довірям до старої, славнозвісної нашої фірми
Братів Фельчиньских
в Калуші, вул. Сівенька
і в Перемишлі ул. Красінського
Тел. ч. 108. :-: ч. 63. :-: Тел. ч. 108

ЛІКАР
Др. Роман Несторович
ординує у внутрішних і жіночих недугах в Перемишлі, ул. Францішканська 37 II (площа на Брамі). Власна хемічна і мікроскопічна лябораторія.

ЖАДАЙТЕ
у всіх кооперативах
МИЛА
Кооперативної Фабрики
„ЦЕНТРОСОЮЗ“

Спробуй а переконаєшся!!
„фосфоліна“ до швидкого тучнення свинь „фосфоліна“
побуджує апетит, зміцнює кости і протягом короткого часу прибуває на вазі подвійно. Почтова пачка 4½ кґ. — 9 зол. висилає за післяплатою
В. Ґ. Мушинський, Перемишль, Францішканська 2
МАЛИЙ ВИДАТОК — КОРИСТЬ ПОДВІЙНА!

ЖАДАЙТЕ І УЖИВАЙТЕ
одиноку найліпшу і своєрідну
ПАСТУ ДО ОБУВИ
ЕЛЕҐАНТ
О. Левицької і Ски.
Львів, Кордецького 51.

Видавець і відвічальний редактор: Осип Сенечко. З друкарні Кнолера і Сина в Перемишлі